

Luc De Backer

De Bevolking van Lokeren

in 1814

VVF-Land van Waas

Sint-Niklaas

2004

Wettelijk Depot: D/2004/VVF-Land van Waas

Inhoudstafel

Inhoudstafel	III
Woord vooraf	IV
Inleiding	V
Overzicht van de bevolking per wijk en per straat	VI
Lijst van de beroepen met hun vertaling	IX
Bibliografie	XIII
Legende: toelichting bij de bewerkte telling	XIII
Tabellarisch overzicht van de telling per wijk en per straat	
Het centrum	1-136
De buitenwijken	137-276
Alfabetische klapper op de persoonsnamen	277-362

Woord vooraf

Het voornaamste argument voor de bewerking van de telling van 1814 is ongetwijfeld het ontbreken van een index op de persoonsnamen. Vooral voor de genealoog betekent het ontbreken van dergelijke index vaak een onoverkomelijke stap in het speuren naar zijn of haar voorouders. Een tweede reden voor de bewerking was de vrij lange periode tussen de telling van 1805 en 1814.

De evolutie die optreedt bij de bevolking is op enkele jaren tijd aanzienlijk. Het feit dat van de kinderen beneden de 12 jaar slechts het aantal wordt vermeld, de bevolkingsevolutie door de huwelijken en de overlijdens, de in- en uittredingen en het verloop van knechten en meiden maken dat beide tellingen onderling beduidend verschillen. Ook de evolutie in de beroepen is kenmerkend, zowel op het individuele vlak als in het algemeen.

Als extra gegeven worden in deze telling de patenten en de livrets (werkmansboekjes) vermeld, wat dan weer materiaal oplevert voor hij of zij die meer oog heeft voor het sociaal-economische.

Van de tellingen die in het Stadsarchief van Lokeren bewaard zijn gebleven betreffende Lokeren (zonder de huidige deelgemeenten Eksaarde en Daknam), geven wij hier een overzicht.

Telling 1800	met index
Telling 1805	bewerking met index
Telling 1814	bewerking met index
Telling 1818	geen index
Telling 1829	met index
Telling 1835	geen index
Telling 1848	met index
Telling 1866	met index
Telling 1870	met index
Telling 1880	met index
Telling 1890	met index
Telling 1900	met index

Inleiding

Kenmerken eigen aan de telling van 1814

Het specifieke van deze telling in vergelijking met de andere Lokerse tellingen uit het begin van de negentiende eeuw is het vermelden van de inwoners die een patent hebben of een livret (arbeidsboekje). Daarentegen worden er geen leeftijden meegedeeld en ook geen geboorteplaatsen of plaatsen waaruit de vermelde inwoner afkomstig is. De telling is afgesloten op 31-12-1814 en het register bevat 235 pagina's. Pagina 1 is echter verloren gegaan. Om hieraan tegemoet te komen werd de eerste pagina van de telling van 1818 overgenomen. Dezelfde families zijn grotendeels op dezelfde huisnummers terug te vinden in de tellingen van 1805 en 1814

Persoonsnamen

Vermits de samensteller(s) van de telling geen consequent gebruik maakt(en) van hoofdletters, en het al of niet aan elkaar schrijven van de namen onzeker is, vooral bij de familienamen beginnend met “de” en “van”, werd geopteerd om zoveel mogelijk de meest gangbare schrijfwijze toe te passen d.w.z. schrijfwijzen die men terugvindt in de parochieregisters en de registers van de burgerlijke stand. B.v. de la gey, dela Gey en delagey wordt De la Gey. Als er verschillende schrijfwijzen van de familienamen in éénzelfde gezin voorkomen, werd eveneens de meest gebruikelijke of de meest voorkomende schrijfwijze genomen. Daardoor blijven bij het sorteren en bijgevolg ook in de indices de gezinsleden samen.

Structuur van de telling

Hoewel het register niet specifiek ingedeeld is, hebben we er toch aan gehouden dezelfde indeling te gebruiken als in de telling van 1805. De telling bestaat dus uit twee delen: het eerste deel bevat de inwoners uit de wijken van het centrum van de stad, het tweede deel de inwoners van de buitenwijken.

De gezinnen

Bij de telling van de gezinnen moeten we rekening houden met het feit dat in deel 1 voor de Rue des Charretiers 100 gezinsnummers werden overgesloten, 9 in de Rue de Tilleul en in deel 2 op Hillaere en Roosen telkens 1 nummer niet werd gebruikt. Deze niet gebruikte gezinsnummers werden in mindering gebracht bij de optelling in de kolom “gezinnen”.

Anno 1814 waren er te Lokeren 2650 gezinnen, waarvan 1295 gezinnen in het centrum (deel 1) woonden en op de buitenwijken (deel 2) 1355.

De inwoners

48 personen werden als “inwonend in de gezinnen” geregistreerd. Ze zijn niet opgenomen in de tabel. Deze personen werden in de bewerking aangeduid in de kolom van de gezinnen met een “b” nummer en in de kolom opmerking aangeduid als “inwonend”. Eveneens zijn 2 personen uit de Rue de Liège niet opgenomen in de telling..

Overzicht van de bevolking met de bewoning per wijk en per straat

Kolom 1: de namen van de wijken en de straten (in de spelling en de volgorde zoals ze in deze telling voorkomen).

Kolom 2: de volgnummers van de gezinnen (zoals die in de telling worden vermeld).

Kolom 3: aantal gezinnen per straat

Kolom 4: de huisnummering

Kolom 5: aantal inwoners van 12 jaar en ouder

Kolom 6: aantal inwoners beneden de 12 jaar

Kolom 7: totaal aantal inwoners

	gezins- nummer	aantal gezinnen	huis- nummering	personen > en = 12 jaar	personen < 12 jaar	totaal inwoners
Het Centrum						
Marché	1-45	45	1-50	153	59	212
	71-117	47	71-118	204	50	254
Ruelle de l'Eglise	46-70	25	51-70	118	37	155
Petit Quai	118-121	4	119-122	18	4	22
Dam	122-135	14	123-135	41	18	59
Petit Quai	136-144	9	138-147	30	16	46
Marché aux bêtes	145-157	13	148-161	57	17	74
Rue de l'Eglise	158-161	4	1-4	19	4	23
	175-188	14	12-26	65	28	93
	207-215	9	49-57	35	15	50
	272-302	31	97-128	113	28	141
Post Dreve	162-174	13	5-10	41	21	62
Knockestraetjen	189-206	18	27-48	62	20	83
Ruelle du Moulin	216-271	56	58-96	202	108	310
Sablon	303-337	35	1-38	132	42	174
Rue du Pont	338-491	154	1-126	500	197	697

Rue de Zele	492-532	41	1-45	148	51	198
	556-648	93	78-176	405	154	559
Rue des Cuillers	533-555	23	46-67	120	51	173
Rue de Liege	649-784	136	1-115	488	213	701
Rue de l' Ecole	785-869	85	1-73	265	84	349
Rue des Charretiers	870-1012	43	1-36	124	54	178
Casernes	1013-1069	57	37-86	208	76	284
Coin	1070-1085	16	1-17	58	14	72
Rue de Tilleul	1086-1201	107	1-115	454	176	630
Rue de la Chapelle	1202-1308	107	1-98	365	159	524
Rue de Rome	1309-1378	70	1-69	253	93	346
Rue Neuve	1379-1396	18	1-14	57	19	76
Quai	1397-1404	8	17-25	37	18	51
De buitenwijken						
Boxlaer	1405-1532	128		488	208	690
Everslaer	1533-1618	86		339	152	491
Naestvelt	1619-1688	70		243	76	319
Hillaere	1689-1775	86		293	96	389
Heyende	1776-1877	102		367	153	520

Staekte	1878-2039	162	580	283	863
Nieupoorte	2040-2243	204	668	326	994
Vieux Bois	2244-2272	29	187	63	250
Puttenen	2273-2566				
Heirbrugge	2273-2442	170	560	246	806
Hoekstraete	2443-2471	29	85	57	142
Heirweg	2472	1	8	0	8
Keirsmaker	2473-2492	20	70	20	90
Heirweg	2493-2525	33	120	51	171
Hemelryck	2526-2539	14	54	27	81
Vislaer	2540-2541	2	8	1	9
Gent dam	2542	1	7	0	7
Sypstraete	2543-2545	3	16		16
Gansendries	2546-2566	21	80	44	124
Gend dam	2567	1	6	2	8
Bergendries	2568-2672	105	400	168	568
Roosen	2673-2761	88	341	157	498
Totaal		2650	9692	3955	13647

Samenvatting

Het aantal volwassenen bedroeg in het centrum 4772 en op de buitenwijken 4920, samen 9692.

Het aantal kinderen beneden de 12 jaar bedroeg in het centrum 1831 en op de buitenwijken 2124, samen 3955.

Het totaal aantal inwoners bedroeg 13.647.

Beroepen

Beroepsnamen werden waar nodig omgezet in hedendaags Frans. Alle vermeldingen zijn in het Frans geschreven. De vermelding “idem” is met het nodige voorbehoud te interpreteren. Zo wordt de vermelding “idem” bij de echtgenote en bij de kinderen geplaatst zonder rekening te houden met de eventuele vrouwelijke beroepsnaam. Elders wordt dan weer het beroep vermeld indien het verschilt van de vorige vermelding. Soms wordt ook het familieverband vermeld als “vader, nicht, zoon” enz. maar die relatie staat genoteerd in de kolom “opmerkingen.” Voor deel 1 werden de aanduidingen “id” telkens overgenomen, voor deel 2 alleen indien de beroepsaanduiding als correct te interpreteren was. Vijf beroepen werden in het Nederlands vermeld omwille van de uniformiteit en in de rangschikking zijn ze in het Frans vertaald.

Overzicht van de beroepen met vertaling

agent de police	politieagent	brasseuse	bierbrouwster
apothicaire	apotheker	brodeuse	borduurster
appropriieur	opmaker	cabaretier	herbergier
appropriieur chapelier	hoedenopmaker	cabarière	herbergierster
appropriieur cordonnier	opmaker van schoenen	chandelier	kaarsenhandelaar
aubergiste	herbergier	chapelier	hoedenmaker
avocat	advocaat	charpentier	timmerman
barbier	scheerder	charretier	voerman
batelier	schipper	charrière	voerman (vrouw)
bateur de lin	vlasbewerker	charron	wagenmaker
batteuse de lin	vlasbewerkster	chaudronnier	koperslager
berger	herder	chaudronnière	koperslager (vrouw)
blanchisseur	bleker	chirurgien	heelmeester
blanchisseuse	bleekster	colporteur	leurder
blatier	korenhandelaar	commis de négociant	handelsklerk
boucher	beenhouwer	commis écrivain	klerk
bouchère	beenhouwster	commis maréchal	smidsklerk
boulangier	bakker	commissaire de police	politiecommissaris
boulangère	bakkerin	compagnon chapelier	hoedenmakersgast
bourgmestre	burgemeester	constructeur de bateaux	botenmaker
boutiquier	winkelier	constructeur de moulins	molenmaker
boutiquière	winkelierster	cordier	touwslager
boutonnier	knopenmaker	cordière	touwslager (vrouw)
brasseur	bierbrouwer	cordonnier	schoenmaker

coupeur de poil	vellensnijder	épicier	kruidenier
coutelier	messenslijper /maker	épicier en détail	kruidenier (kleinhandel)
couturière	naaister	épicière	kruidenierster
crieur	afroeper	épicière en détail	kruidenierster (kleinhandel)
cultivateur	landbouwer	ex religieuse	oud religieuse
curé	pastoor	fabricant	fabrikant
débitant de bière	bierwinkelier	fabricant a 5 métiers	fabrikant in verschillende soorten stoffen
débitant de tabac	tabakswinkelier	fabricant de chamois	fabrikant van zeemleer
dentellière	kantwerkster	fabricant de chapeaux	hoedenfabrikant
dentiste	tandarts	fabricant de tabac	tabaksfabrikant
directeur de la poste aux lettres	directeur van de post	facteur	brievenbesteller
directrice	directrice	faiseur d'allumettes	lucifermaker
directrice de la maison des orphelins	directrice van het weeshuis	farinier	meelhandelaar
distillateur	likeurstoker	farinière	meelhandelaarster
domestique	knecht	fileur	spinner
domestique berger	herdersknecht	fileuse	spinstster
domestique blanchisseur	blekersknecht	fil laboureur	landbouwerszoon
domestique boulanger	bakkersknecht	fil tisserand	weverszoon
domestique brasseur	brouwersknecht	fondeur de plomb	loodgieter
domestique charretier	voersmansknecht	fossoyeur	grafdelver
domestique chaudronnier	koperslagersknecht	fruitier	fruithandelaar
domestique cordonnier	schoenmakersknecht	fruitière	fruithandelaarster
domestique farinier	meelhandelaarsknecht	gagne-petit	kleine koopman
domestique horloger	horlogemakersknecht	garçon boucher	slagersgast
domestique huilier	olieslagersknecht	garçon boulanger	bakkersgast
domestique laboureur	landbouwersknecht	garçon brasseur	brouwersgast
domestique menuisier	timmermansknecht	garçon perruquier	pruikenmakersgast
domestique meunier	molenaarsknecht	garçon tanneur	leerlooiersgast
domestique postillon	bodeknecht	garde de nuit	nachtwaker
domestique potier	pottenbakkersknecht	garde-champêtre	veldwachter
domestique serrurier	slotenmakersknecht	garde-couche	kraamvrouw
domestique tonnelier	kuipersknecht	garde-malade	ziekenoppasser
écrivain	schrijver	horloger	uurwerkmaker
employé à la mairie	stadhuisbediende	huilier	olieslager

huilière	olieslaagster	marchand de toile	linnenverkoper
instituteur	onderwijzer	marchand de veaux	koopman in kalveren
institutrice	onderwijzeres	marchand de vin	wijnhandelaar
jardinier	hovenier	marchand d'étoupes	voddenkoopman
jardinière	hovenierster	marchand d'orfèvre	zilverhandelaar
jaugeur	ijker	marchand en gros	groothandelaar
journalier	daguurwerker	marchand linger	linnenverkoper
journalière	daguurwerkster	marchande de gants	handschoenenverkoopster
jugé de paix	vrederechter	marchande de huile	olieverkoopster
laboureur	landbouwer	marchande de lait	melkverkoopster
laboureuse	landbouwster	marchande de lin	vlasverkoopster
lamier	kamslager	marchande de modes	handelaarster in mode
laveuse	wasvrouw	marchande de poterie	verkoopster van aardewerk
maçon	metselaar	marchande de toile	linnenverkoopster
maître de musique	muziekmeester	marchande lingère	linnenverkoopster
maitre d'école	schoolmeester	maréchal	smid
maitresse d'école	schoolmeesteres	maréchal ferrant	hoefsmid
marchand	koopman	matelot	matroos
marchand d'allumettes	luciferverkoper	mécanicien	werktuigkundige
marchand de bas	kousenverkoper	médecin	dokter
marchand de bas en détail	kousenverkoopster	menuisier	timmerman
marchand de bois	houtverkoper	messenger	bode
marchand de charbon	kolenverkoper	meunier	molenaar
marchand de chaux	kalkverkoper	meunière	molenaarster
marchand de coton	katoenverkoper	musicien	muzikant
marchand de draps	lakenverkoper	négociant	handelaar
marchand de draps (détail)	lakenverkoper	notaire	notaris
marchand de fer	ijzerkoopman	orfèvre	zilvermid
marchand de lait	melkverkoper	ouvrier	werkman
marchand de lin	vlaskoopman	ouvrier batelier	werkman schipper
marchand de marqueterie	koopman van ingelegd werk	ouvrier blanchisseur	werkman bleker
marchand de modes	koopman in mode	ouvrier boucher	werkman slager
marchand de moules	mosselverkoper	ouvrier boulanger	werkman bakker
marchand de poterie	koopman in aardewerk	ouvrier brasseur	werkman bierbrouwer

ouvrier chapelier	werkman hoedenmaker	perruquier	pruikenmaker
ouvrier charpentier	werkman timmerman	pharmacien	apotheker
ouvrier chaudronnier	werkmankoperslager	portefaix	sjouwer
ouvrier cordier	werkman touwslager	postillon	besteller – bode
ouvrier cordonnier	werkman schoenmaker	potier	pottenbakker
ouvrier distillateur	werkman likeurstoker	praticien	beoefenaar
ouvrier huilier	werkman olieslager	président du tribunal de commerce	voorzitter vd handelsrechtbank
ouvrier jardinier	werkman hovenier	prêtre	priester
ouvrier laboureur	werkman landbouwer	raffineur de sel	zoutzieder
ouvrier maçon	werkman metselaar	receveur de l' enregistrement	ontvanger van de registratie
ouvrier maréchal	werkman smid	receveur municipal	stadsontvanger
ouvrier menuisier	werkman hoefsmid	rentier	rentenier
ouvrier meunier	werkman molenaar	rentière	rentenierster
ouvrier peigneur de chanvre	werkman hennepkammer	réparateur d'horloges	uurwerkhersteller
ouvrier sabotier	werkman klompenmaker	revendeur	opkoper
ouvrier sellier	werkman zadelmaker	revendeur de vieux meubles	opkoper van oude meubelen
ouvrier serrurier	werkman slotenmaker	revendeuse	opkoopster
ouvrier tailleur	werkman kleermaker	sabotier	klompenmaker
ouvrier tanneur	werkman leerlooier	sage-femme	vroedvrouw
ouvrier teinturier	werkman verver	savetier	schoenlapper
ouvrier tisserand	werkman wever	savonnier	zeepzieder
ouvrier tordeur	werkman twijnder	scieur	zager
ouvrier tordeur de fil	werkman garentwijnder	scieur de long	plankenzager
ouvrier vannier	werkman mandenmaker	secrétaire du maire	secretaris van de burgemeester
ouvrier voiturier	werkman voerman	sellier	zadelmaker
ouvrière	werkster	séranceresse	hekelaarster
ouvrière blanchisseuse	werkster bleekster	séranceur	hekelaar
ouvrière tisserand	werkster weefster	séranceuse	hekelaarster
particulier	ambteloos persoon	séraneur	hekelaar van hennep
particulière	ambteloos persoon (vrouw)	serrurier	slotenmaker
peigneur de chanvre	hennepkammer	servante	meid
peintre	schilder	sous clerc	onderklerk
pensionnaire	kostganger	tailleur	kleermaker
percepteur des contributions	belastinggaarder	tailleur de dames	kleermaker voor dames

tailleur de pierre	steenhouwer	vendeur de chapeaux	hoedenverkoper
tailleuse	kleermaakster	vendeur de lin	vlasverkoper
tanneur	leerlooiër	vendeur de sel	zoutverkoper
tapissier	behangër stoffeerder	vendeuse de bière	bierverkoopster
teinturier	verver	vendeuse de lait	melkverkoopster
tisserand	werver	vendeuse de pain	broodverkoopster
tonnelier	kuiper	vendeuse de sabots	verkoopster van klompen
tordeur	twijnder	vétérinaire	dierenarts
tordeur de fil	garentwijnder	vicaire	kapelaan
tourneur en bois	houtdraaiër	vitrier	glazenmaker
tricoteuse	breister	vitrière	glazenmaakster
vannier	mandenmaker	voiturier	voerman
vendeur de bas	kousenverkoper	voiturière	voerster
vendeur de bière	bierverkoper		

Bibliografie

Onuitgegeven document:

Bevolkingsregister van 1814: Stadsarchief Lokeren. Modern Archief nr. MAL 207.

Bevolkingsregister van 1818: Stadsarchief Lokeren. Modern Archief nr. MAL 208.

Legende

kolom 1 volgnummer van de gezinnen

kolom 2 huisnummers

kolom 3 aantal inwoners van 12 jaar en ouder

kolom 4 persoonsnamen van inwoners 12 jaar en ouder

kolom 5 p = propriétaire of eigenaar dan het huis; l = locataire of huurder; sl = sous locataire of onderhuurder

kolom 6 p = patenté; np = non patenté ; livret = bij arbeiders indien zij een arbeidsboekje hebben

kolom 7 aantal kinderen onder de 12 jaar

kolom 8 opmerkingen